

EESTI EVANGEELIUMI KRISTLASTE JA BAPTISTIDE KOGUDUSTE LIIT
KÕRGEM USUTEADUSLIK SEMINAR

Kadi Tingas

VEEBIKURSUS “ELUMUUTEV NOORTETÖÖ”

Lõpuprojekt

Juhendaja: Einike Pilli, PhD

Tallinn 2022

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
Töö taustsüsteem ning teema valiku põhjendus	4
1 KOOLITUSE ETTEVALMISTUSE SISULINE PROTSESS	9
1.1 Varasemalt tehtud koolituste kaardistus	9
1.2 Valminud ainekava - õpiväljundite seos õppesisu ja hindamisega	13
1.3 Kursuse teemade kirjeldus ja põhjendus	16
Esimene sessioon - kontekst	16
Teine sessioon - noortetöö juht	19
Kolmas sessioon - koguduse noortetöö	22
2 KOOLITUSE ETTEVALMISTUSE VORMILINE PROTSESS	25
2. 1 Veebikursuste eripära	25
KOKKUVÕTE	30
SUMMARY	31
KASUTATUD KIRJANDUS	32
LISA 1 – Ainekava	37
LISA 2 - Kõneleja sisend	41
LISA 3 - Kursuse plaan	44

SISSEJUHATUS

Töö taustsüsteem ning teema valiku põhjendus

Käesolev lõpuprojekt on e-kursus noorteöö juhtidele ning meeskondadele terviklikuks noortetöö juhtimiseks. Esmalt sooviksin selgitada selle töö raames käsitletavaid põhitermineid, mis vajavad selgitust:

- **Riiklik noorsootöö** on tingimuste loomine noore isiksuse mitmekülgseks arenguks, mis võimaldab noortel vaba tahte alusel perekonna-, tasemeharidus- ja tööväliselt tegutseda¹.
- **Koguduslik noorsootöö** on koguduste poolt üksi või üheskoos planeeritud ja läbi viidud tegevused ja loodud arengukeskkonnad eesmärgiga aidata kaasa 7-26 aastaste noorte terviklikule arengule, sh usulisele arengule. Käesoleva lõputöö tähenduses käsitleb see tegevusi nii lastele kui noortele.
- **Noortetöö** on koguduse poolt tavaliselt 13-26 aastastele noortele loodud tegevused ja keskkonnad nende arengu, eelkõige vaimse arengu, toetamiseks.
- **EEKBKL** on Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liit.
- **LNK** on EKBK Liidu Noorsootöö Keskus

Eestis elab 2021. aasta seisuga 273 627 noort (vanuses 7-26)², kellest 2019. aasta seisuga on kristlike kirikutega seotud ligikaudu 1860.³ Statistilist võrdlust on raske teha, sest andmeid kogutakse eri konfessioonides erinevalt ning rääkides noorte seotusest kristlike kirikutega, võivad tekkida erinevused, kui võtta arvesse seotuse regulaarsust.

---

¹ Noorsootöö seadus, <https://www.riigiteataja.ee/akt/13335738> RT I 2010, 44, 262.

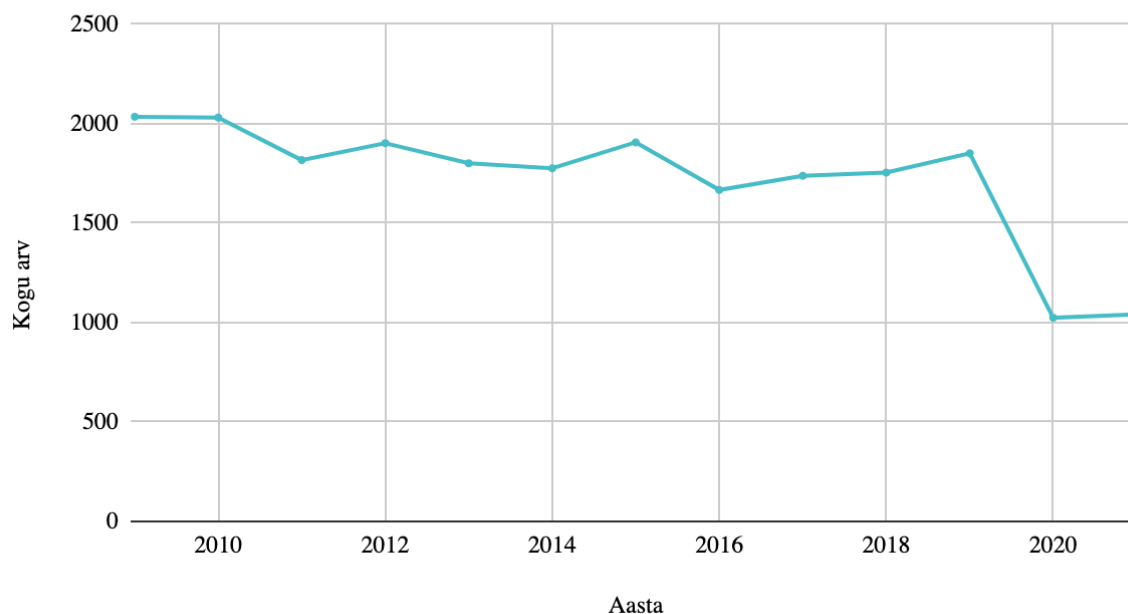
² Statistikaamet <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/heaolu/noored> 19.05.2022.

³ Siibak, Sven-Joonatan. Suuline informatsioon - Eesti Kirikute Nõukogu Noorsootöö Ümarlause andmed 2018.a. seisuga, 19.05.2022.

Eesti EKB Koguduste Liidu koguduste statistika järgi puutub noorsootööga kokku 1041 noort. EKB Koguduste Liidus on 84 kogudust, millest ainult 30 koguduses on olemas ka noortetöö.⁴ Uurides aastaraamatutest ilmnenu statistikat võib näha, et EEKBKL kogudustega seotud noorte arv on aastatega langenud. (vt Joonis 1)

Joonis 1 - Allikas: Eesti EKB Koguduste Liidu aastaraamatud 2009-2021 ; autori arvutused

Eesti EEKBK Liidu kogudustega seotud noored (2009-2021)

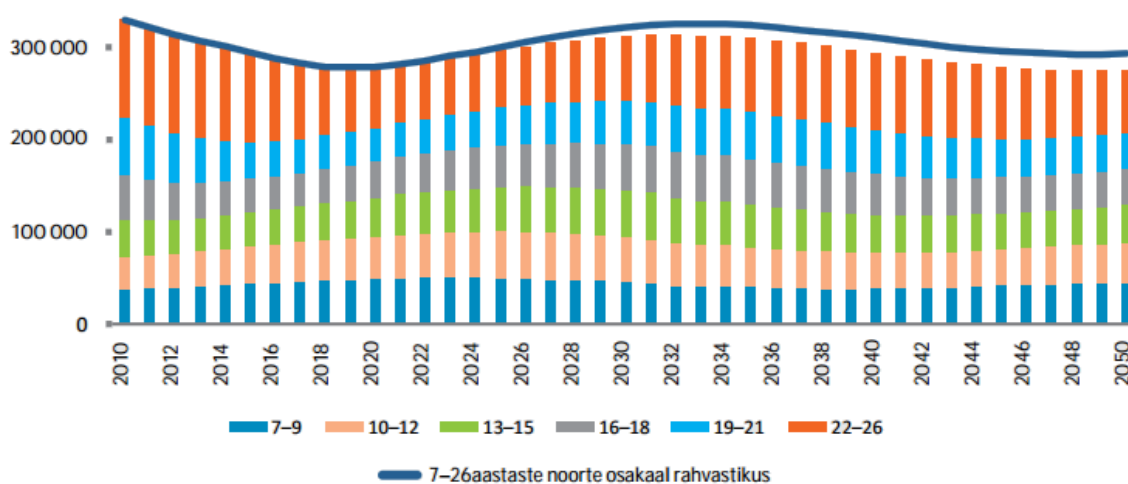
Selline langus on tingitud mitmetest oludest - noorte arvu üldisest langusest, kui ka ilmselt statistika erinevast kogumise meetodist. Aastal 2020 vaatas LNK üle Eesti EEKBK Liidu noortetöö statistika ning tegi vajalikke muudatusi. Põhiline läbiviidud muudatus oli seotud noortetöö kategoriseerimisega: kui tavapäraselt esitati noorsootöö arve vanuseastmete järgi, siis alates 2020. aastast on loodud kategooriaid töövormide, mitte vanusegruppide järgi. See võib tähendada seda, et mõned kordused on ära jäänud või mõni noor liikunud noortetöö kategooriast hoopis noore täiskasvanu kategooriasse.

Koguduslik noortetöö on seotud sellega, mis toimub ühiskonna mastaabis noortega. Eesti Noorsootöö Keskuse ja Statistikaameti poolt läbi viidud 2018. aasta uuringu tulemuste analüüsis on vaadatud ka tulevikku. Nad märgivad kokkuvõttena oma kodulehel: “Nagu suures osas teisteski Euroopa riikides, on noorte osakaal elanikkonnast vähenemas. Statistikaameti prognoosi järgi jätkub noorte osakaalu vähenemine kogurahvastikust kuni aastani 2020, mil see

⁴ EEKB Koguduste Liit. *EEKB Koguduste Liidu aastaraamat 2021*. Tallinn: EKB Koguduste Liit, 2021.

hakkab tasapisi taas kasvama. Kasvutrend püsib kuni aastani 2034, seejärel hakkab noorte osakaal kogurahvastikust jälle langema.”⁵ (vt Joonis 2)

Joonis 2 - Allikas: Statistikaamet www.noorteseire.ee vahendusel

Joonis 1. 7–26aastaste noorte arv ja selle muutus aastatel 2010–2050.

(Aluseks 1. jaanuari 2016 rahvaarv). Allikas: Statistikaamet www.noorteseire.ee vahendusel

Töötades täna EKBK Liidu Noorsootöö Keskuses näen, et vajadusi ja võimalusi oleks palju rohkemaks kui koguduste noortetööd täna jõuavad. Noori, kelleni jõuda on palju ning selle eelneva prognoosi kohaselt tulemas juurde. Koguduste noortetöö tegijatega peetud vestlustes on ilmnenu, et nad tunnevad, et jõuavad vaevu järgmise noorteõhtu peale mõelda. Seda on näha ka külastades noortetöid, kus, et tänane koguduslik noortetöö on üsna hektiline ning pikemas perspektiivis läbimõtlemata. Tihti jääb mulje, et kogudustel ning nende noortetuhtidel ja -meeskonnal on puudu teadmiste ja kogemuste pagasist, mis aitaks luua terviklikku, noore jaoks relevantset ning hästi toimivat noortetööd. Palju tehakse katse ja -eksitusmeetodil. Juhtides tänaseks kolmandat aastat Tartu Kristlikus Risttee koguduses noortetööd, oskan rääkida ka isiklikust kogemusest. Tänapäevane lähenemine võib olla üks põhjusi, miks 2015. aastal Eesti Kirikute Nõukogu poolt läbiviidud uuringus “Kuhu lähed Maarjamaa?” oli noortele esitatud kolmele küsimuse tulemus 0%. Mitte keegi 247-st vastanust ei olnud tulnud usule viimase kahe aasta jooksul. Uuringust selgus ka, et noored ei arvanud, et kogudus oleks ajakohane ning kannaks tänapäeval relevantset sõnumit.⁶

⁵ Noorte Heaks, Statistiline hetkeolukord <https://entk.ee/noortepoliitika/statistiline-hetkeolukord/> 19.05.2022.

⁶ Eerik Jõks, *Kuhu lähed Maarjamaa?!*. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2016.

Noortetöö on pidevas muutumises, sest aeg muutub, kultuur muutub ning noortetöid juhtivate noorte elu on muutustes. Kuna kogemuslikult nähakse koguduse noortetööd harva terviklikult, võib juhtuda, et noortetöö jääb eraldiseisvaks tegevuseks koguduse juurde ning sidusust terve kogudusega ei osata luua. Samuti võib juhtuda, et koostöö, kogemuste ja teadmiste puudumise tõttu ei osata noortetööd ka pikemas perspektiivis planeerida. See omakorda soodustab sündmuste kui “tükikide” üksikshaaval organiseerimist, mille kõrval unustatakse juhtimise vaimulik olulisus. Kui tervikliku pikema perspektiiviga juhtimine puudub, siis kiputakse noortetöös keskenduma ainult teemadele, mida noored ise pakuvad. Nii jääb kõrvale ka Piibli terviklik õpetamine. Paremale planeerimisele aitaks kaasa hea meeskonnatöö, kuid tänases kiires, sündmusi ning tegevusi täis maailmas on pigem keeruline meeskonnaga planeerimiseks aega leida. Neid probleeme aitaks ületada koolitus, mis võimaldaks arendada pädevusi arendamist vajavatel teemadel.

Kahjuks on hetkel väga vähe eestikeelseid ja Eesti konteksti arvestavaid kogudusliku noortetöö materjale, mis aitaks noortejuhtidel ja nende meeskondadel paremini oma tööd mõtestada ja planeerida. Läbi aegade on üht-teist küll tehtud, kuid mitte järjepidevalt. Järgmiste generatsioonide treenimine ja kaasamine ei ole vajalik lihtsalt uute noorteni jõudmise vaatepunktist, vaid see on ka oluline osa kristlikust elust ja jüngerlusest ning suuremast Jumala Kuningriiklikust plaanist. Piiblis on mitmeid näited nooremate treenimisest vanema generatsiooni poolt nagu Mooses ja Joosua, Eelija ja Eliisa, Jeesus ja 12 jüngrit, Paulus ja Timoteos jne.

Käesoleva lõputöö eesmärgiks on luua noortejuhtidele ja nende meeskonnale e-kursus, mis oleks

- a. läbitav omas tempos, omal ajal;
- b. läbitav nii üksi kui meeskonnana;
- c. käsitleks tervikliku noortetöö planeerimist ja läbiviimist.

Ajalise piiritletust ja kiiret elutempot arvestades on e-kursus formaadilt kõige paindlikum lahendus.

Lõpuprojekti eesmärk on valmis ja kättesaadav e-kursus “Elumuutev noortetöö”, mis aitaks alustavatel või juba tegutsevatel noortetöö tegijatel pädevamalt juhtida koguduse noortetööd. Selle kursuse läbinud osalejad on pädevad juhtima koguduse noortetööd osana koguduse

tervikpildist ja meeskonnast; on pühendunud ning pädevad; oskavad planeerida koguduse noortetööd pikemas perspektiivis, arvestades visiooni, noorte vajadusi ning õpetuslikke eesmärke.

1 KOOLITUSE ETTEVALMISTUSE SISULINE PROTSESS

1.1 Varasemalt tehtud koolituste kaardistus

E-kursuse eeltööna uurisin, milliseid kursusi või koolitusi on varasemalt noortetöö juhtidele või -meeskondadele tehtud ning pakutud. Siinkohal on fookuses viimased 20 aastat, mida ei ole ülevaاتlikult uuritud. Uuritava perioodi jooksul on Kõrgema Usuteadusliku Seminari eestvedamisel toimunud mitmeid koolitust noorsootöö tegijatele.

Aastal 2004-2005 toimus oktoobrist kuni maikuuni kristliku noortetöö täiendkoolitus, milles käsitleti järgmisi teemasid: Kristuse teenimistö strateegia, jüngerluse alused noortetöös, vaimuliku kasvukeskkonna loomine noortetöös, visiooni ja ootuse loomine noorte grupis, armastuse loomine ja tugevdamine noortegrupi liikmete vahel, palveosaduse loomine, Jeesuse eeskuju järgimine meeskonnatöö loomisel, Kristusele keskenduva teenimise ülesehitamine, meeskonnatöö tüüpilised probleemid ja nende lahendamine, noorte mobiliseerimine evangeelseks tööks ja jüngerluseks, efektiivsed evangelismi strateegiad, evangeelsed ideed noortegruppides, kirgliku Kristuse järgija isiklik elu, isikliku teenimistö kaardistamine.⁷

Aastal 2006 toimus kahepäevane koolitus pühapäevakooli õpetajatele ja noortejuhtidele “Saa paremaks tegijaks noorsootöös”, kus räägiti riiklikust noorsootööst, GoingUP kogemusest, Y-generatsioonist, laste ja noorte hingehoiust, kommunikatsioonist pastori ja noorsootöötaja vahel ja kuidas kasvatada peale uusi juhte.⁸

Aastal 2010 on toimunud “Noorsootöötaja koolitus”, kus olid põhiteemadeks pedagoogika, psühholoogia, hingehoid (nõustamine), juhtimine (organisatsioonikäitumine, meeskonnatöö,

---

⁷ 530 noortetöö tunnistus, 20. mai 2005. Kaust: taiendkoolitus - 2004. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

⁸ Koolituse kava, Saa paremaks tegijaks noorsootöös, 13. oktoober 2006. Kaust: taiendkoolitus, 2006-2007, saa paremaks tegijaks noorsootöös okt. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

väikegrupi juhtimine), avalik esinemine (jutlustamine jne), projektitöö, ürituste korraldamine ja läbiviimine, võrgustikutöö, seadusandlus, kriisijuhtimine- ja kriisikommunikatsioon, Piibli tundmine ja tõlgendamine, vaimulik isiksus, eetika.⁹

Õppekava reorganiseerimisel aastal 2015 loodi õppekava sisse spetsialiseerumised, mille seas oli ka noorsootöö, mille kohustuslike ainete seas olid järgmised õppeained: arengupsühholoogia, erivajadustega inimeste hingehoid, noortekultuur ja koguduslik noorsootöö, laste ja noorte vaimuliku arengu toetamine, pere- ja noortesõbralik õpikeskkond.¹⁰ Kahjuks sellele spetsialiseerumisele ei olnud suurt huvi ning järgmisel suuremal õppekava uuendamisel spetsialiseerumised kaotati, kuid valikainetena jäid mitmed alles. Üheks allesjäänud aineks oli aine noortekultuur ja koguduslik noorsootöö, mis toimus viimati 2016. aasta sügisel, kus sellele ainele oli palju huvi ning põhiteemadeks olid: riikliku ja kogudusliku noorsootöö olemus ja eesmärgid, noore arenguetapid, sh usulised, kogudusliku noorsootöö põhimõtted, valdkonnad ja väljundid, kasvatus- ja kogukonnatöö kontekst, noorsootöötaja roll, noorsootöö peamised meetodid ja töövormid.¹¹ Lõputööks koostatud e-kursus hakkab olema selle aine e-kursuse versioon.

Kõrgem Usuteaduslik Seminar ning LNK on viimasel viiel aastal teinud mitmeid koolitusi ka koostöös. Eriliselt uute juhtide treenimisele mõeldes sai loodud aastane kursus nimega noorte juhtide arenguprogramm “Futuurum”, mille eesmärgiks oli tuua kokku juba juhtimises toimivaid noori või juhtimise potentsiaali omavaid noori. Koolituse kesksed teemad olid: piibellik arusaam juhtimisest ja järgimisest, juhtimine ja jüngerlus Piiblis, meeskonnatöö, organisatsioonikultuur, mentorlus, Jumala riigi olemus ja tulevik. Kursus on toimunud kahel – aastal: 2019. aastal (osaes 17 noort) ja 2020. aastal (osaes 22 noort).¹²

Seminari koolituste temaatikast on näha, et esimesed koolitused on olnud pigem keskendunud noortetöodes vaimuliku keskkonna loomise teemadele ning iga koolitusega on lisandunud aina uusi teemasid, mida varasemad koolitused pole käsitlenud. Ajas tundub tekkivat kontseptuaalne

---

⁹ Noorsootöö_koolitus, Noorsootöötaja koolitus, 12. veebruar 2010. Kaust: taiendkoolitus, 2010. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

¹⁰ HTMile_õppekava_kus_15_04_2015, EEKBKL Kõrgem Usuteaduslik Seminar usuteaduse rakenduskõrgharidusõpe. Kaust: õppekava muudatus 2015. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

¹¹ Noortekultuur ja koguduslik noorsootöö. "Noortekultuur ja koguduslik noorsootöö" (3 EAP). Kaust: taiendkoolitus, 2016. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

¹² Koolituskava “Futuurum” [<https://www.lnk.ee/lnk/futuurum/>], 29.05.2022.

erisus - liigutud on noortetöö kui valdkonna mõtestamisest rohkem juhtimise teemadele ning sisse on toodud spetsiifilisemaid teemasid.

Alates aastast 2017 on LNK organiseerinud igal aasta noorsootöö tegijate kohtumist “Sütik”, mille osana on tehtud teemapõhiseid koolitusi. Käsitletud on peamiselt meeskonna toimimist, aga on olnud ka noorte vaimse tervise toetamise teemat jne. Tehtud on ka üksikuid ühepäevaseid konkreetset teemat käsitlevaid koolitusi, nagu 2021. aasta alguses veebikoolitusena toimunud “Noorte mentaalne tervis” või “Distsantsõpe - kas see peabki nii keeruline olema?”.

Teiste kirikute vastavaid koolitusi uurides selgub, et luterlastel toimub EELK noortejuhtide seminar kaks korda aastas. See kujutab endast koolitust, mis on mõeldud EELK praegustele ja tulevastele noortejuhtidele ning nootele, kes on huvitatud kristlikust noortetööst.¹³ Samuti on Euroopa Baptisti Föderatsioon pakkunud noortejuhtidele koolitusi. Mõnda aega (2005-2018) toimus Horizons nimeline koolitus. Osalesin sellel koolitusel ise aastal 2013 Tšehhis, Malenovice’is. See konkreetne koolitus on tänaseks uues vormis – mentorluse baasil toimuv treening.¹⁴ Hilisematest koolitustest pakuti konkreetsetele juhtidele juhtimiskursust “Transform”, mis kestis aastast 2017-2019 ning kus osales ka üks eestlane. Läbiti järgmisi teemasid: juht kui kristlik jünger, juht ja meeskond organisatsioonis, juht kultuuris ja kontekstis, juht konflikti ümberkujundajana, muutunud juht.¹⁵

Kahjuks puuduvad laialdasemad ja põhjalikumad uuringud koguduste noortetööde kohta viimastest aastatest. Viisin ise läbi uuringu “Noorsootöötajate pädevused ja koolitusvajadused Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu näitel” oma noorsootöö eriala lõputöö osana aastal 2015. Selles töös uurisin esmalt Eesti EKB koguduste liidu noortejuhtide pädevusi ja koolitusvajadusi ning võrdlesin neid riiklike noorsootöö tegijate omadega. Uuringu tulemused näitasid, et noortejuhid sooviks arendada eelkõige suhtlemisoskusi, organiseerimisoskusi, motiveerimisoskusi, psühholoogiaalaseid teadmisi ja meetoodilisi oskusi. Sealhulgas oli mainitud ka nõustamisoskusi, noortepäraste väljendusvahenditega kursis olekut,

---

¹³ EELK Laste- ja Noorsootöö Ühendus <http://lny.pusa.ee/wordpress/noortejuhtise-seminar> 19.05.2022.

¹⁴ EBF kodulehekülg, Horizons <https://www.ebf.org/horizons> 31.05.2022

¹⁵ EBF-Certificate_Siibak, Koolituse “Transform” tunnistus. Kaust: taiendkoolitus, 2019, Transform. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

visiooni edasiandmisoskusi, erivajadustega noortega toimetulemisoskusi.¹⁶ Mitmed neist teemadest kajastuvad ka käesolevas e-kursuses.

LNK viis aastal 2017 oma noorsootöötajate hulgas läbi lühikese küsimustiku “EEKBKL noorsootöö arendusküsitlus”, kus küsiti ühtlasi kaht küsimust seoses juhtide ja nende koguduse noorsootöö vajadustega. Tol ajal toodi põhiliselt välja, et isiklikeks vajadusteks on puhkeaeg ja meeskond. Mainiti ka koolituste ja mentorluse vajadust. Koguduse noorsootöö perspektiivist toodi suuremate vajadustena välja töötegijate ja juhtide puudus ning kaasaegsete materjalide ja lähenemise vajadust. E-kursus oleks hea lahendus ja vastus koolitusvajadusele trennimaks peale uusi juhte, kes pole ehk julgenud veel astuda juhtivasse positsiooni kogemuste ning teadmiste puuduse tõttu. Kindlasti oleks uute juhtide esile tulemiseks vajalik ka kogudusesisene hea koostöö ning pidev jüngerlus. Osborne väidab, et selleks, et noored “kotkad” saaks lennata, on vaja, et neid võimestataks, kaasataks otsustusprotsessidesse ning neile tehtaks ruumi vastutavatesse rollidesse.¹⁷

Kokkuvõttes võib täheldada, et noortetöö-teemalisi koolitusi on ikka ja jälle tehtud. Pikemaid ja põhjalikumaid koolitusi on tehtud ainult mõned ja seda rohkem kui 10 aastat tagasi. Käsitletud teemasid on seinast sein ja kõigis koolitustes on midagi, mida eelnevad ei ole veel pakkunud. Koondades nende mahukamate koolituste teemasid kokku saaks ühe tervikliku koolituse.

---

¹⁶ Kadi **Tingas**, *Noorsootöötajate pädevused ja koolitusvajadused Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu näitel*, 2015, 28-29.

¹⁷ Larry **Osborne**, *Sticky Teams: Keeping Your Leadership Team and Staff on the Same Page*. Grand Rapids: Zondervan, 2010, 113-124.

1.2 Valminud ainekava - õpiväljundite seos õppesisu ja hindamisega

Kursuse ainekava koostamiseks võtsin aluseks viimase ainekava, mida kasutati Seminari õppeaines noortekultuur ja koguduslik noorsootöö. Toetudes õppekava koostamise juhendmaterjalile tegin selles mõningaid muudatusi.¹⁸ Ainekava on terviklikuna nähtav Lisa 1.

Kursuse jaoks sai sõnastatud ka üldine eesmärk. Eesmärgi sõnastamisel kasutatakse põhimõtet, et õppe-eesmärk võtab kõige üldisemal tasemel kokku õppe läbimisel oodatava tulemuse ning eesmärk annab selge arusaama, millise peamise tulemuse saavutamisele on õpe suunatud. Juhendmaterjalist lähtuvalt sõnastasin õpiväljundid nõnda, et need tuleneks õppe-eesmärgist ning selgitaks ja täpsustaks eesmärki.¹⁹

Õpiväljundid koos selgitusega:

Kursuse läbinud osaleja

- (ÕV1) kirjeldab riiklikku noorsootööd ja koguduslikku noortetööd läbi selle eesmärkide, töövormide ning korralduse;

***Põhjus:** Uute noorteni jõudmiseks on oluline mõista konteksti, kuhu noortetöö paigutub ning mis võimalusi on riikliku ja kogudusliku noortetöö kokkupuutepunktides.*

- (ÕV2) tunneb noortekultuuri eripära ning mõistab koguduse noortetööd kogukondliku kasvatustöö osana;

***Põhjus:** Eelpool mainitud statistikast selgub, et kogudused ei ole noorte arvates relevantsed.²⁰ Selleks, et kõnetada tänapäevast noort tuleb mõista esmalt noortekultuuri. Noortetöö koguduses on osa kogukonda panustamise meetoditest.*

- (ÕV3) analüüsib noore arenguetappide seost tema käitumisega, oskab kriisis noort toetada;

***Põhjus:** Vaadates tagasi varasemalt tehtud koolitustele, siis arenguetappidest ei ole väga palju räägitud ning noortetööd tegevad juhid, kes ei ole kunagi varem kriisikoolitusi saanud, vajavad põhiteadmisi, kuidas olla just sellistes olukordades noortele toeks.*

- (ÕV4) analüüsib ennast noorsootöötaja rolli kirjeldusest ja ülesannetest lähtuvalt ning oskab hoida oma vaimulikku ja vaimset tervist;

***Põhjus:** Alles alustavad noored juhid peavad tihti üksi oma rolli mõtestama ning keskenduvad piisava mentorluse ning jüngerluse puudusel organiseerimisele ning planeerimisele, kuid unustavad vaimuliku osa selle rolli juures. Suur vastutus koguduse, lapsevanemate ja meeskonna ees vajab seda, et noortetöö juht oskab oma vaimset tervist hoida.*

---

¹⁸ Sigrid Aruväli, Heli Kaldas, Einike Pilli, Signe Reppo, *Juhendmaterjal täienduskoolituse õppekava koostamiseks*. Tartu: Haridus- ja Teadusministeerium, 2016, 24.

¹⁹ Ibid., 14.

²⁰ Eerik Jõks, *Kuhu lähed Maarjamaa?!*. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2016.

- (ÕV5) seostab koguduslikku noortetööd koguduse kui tervikuga ning teeb koostööd meeskonna, koguduse teiste liikmete ja kohaliku omavalitsusega;

Põhjendus: *Kui noortetöö juhtidel ja meeskondadel puuduvad kogemused ja teadmised, võib juhtuda, et noortetööd ei osata seostada kogu koguduse eesmärkide ja visiooniga. Olles osa ühe koguduse tervikust on koostöö erinevate koguduse tööharude ja koguduse liikmetega oluline.²¹ Üks kasutamata potentsiaal on ka koostöö kohaliku omavalitsusega, sest head suhted kogukonna tasandil aitaks jõuda uute noorteni.*

- (ÕV6) rakendab noortetöö planeerimise, teostamise ja hindamise parimaid praktikaid.

Põhjendus: *Eelpool mainitud puudujäägid põhjustavad oskamatus pikemas perspektiivis noortetööd planeerida, mis omakorda soodustab üksiksündmuste organiseerimist. Kursuse käigus erinevaid näiteid ning planeerimise printsiipe omandades annab see teadmised, millega vältida ainult lühiajalist planeerimist ning killustunud sisu.*

Kursuse õppesisu on jaotatud kolmeks sessiooniks, mis keskenduvad teemadele kontekst, noortetöö juht ja koguduslik noortetöö. Kursuse täpsem õppesisu ja seos õpiväljunditega on lahti kirjeldatud järgmises peatükis.

Juhendis tuuakse välja, et hindamise juures on kaks põhiaspekti: 1) hindamismeetod, mille abil kirjeldatakse, kuidas õppija peab oma kompetentse demonstreerima; 2) hindamiskriteeriumid, mille abil kirjeldatakse, millisele tasemele õppija poolt hindamismeetodi kaudu demonstreeritavad kompetentsid peavad vastama.²² Hindamine on vajalik osa õppeprotsessist, et tagada õpiväljundite saavutamine. Hindamismeetodite ja -kriteeriumite väljatöötamisel seostasin meetodid ja kriteeriumid õpiväljunditega.

Esimene hindamismeetod on vaatlus, mille eesmärk on panna õppija märkama konteksti, millesse noor asetub. Koguduslikus noorsootöö ei pruugi noortetöö meeskonnaliikmed olla kursis kogudusega mitteseotud noorte eludega. See võib olla väga erinev nende noorte eludest, kellega parasjagu noortetöodes kokku puututakse. Vaatlus annab võimaluse kõrvalt analüüsida ning lahti mõtestada noortekultuuri, nende arengut ja neid mõjutavaid tegureid. Käesolev hindamismeetod toetab õpiväljundite ÕV2, ÕV3, ÕV4 saavutamist.

²¹ Doug **Fields**, *Purpose Driven Youth Ministry: 9 Essential Foundations for Healthy Growth*. Grand Rapids: Zondervan, 1998, 271-288.

²² Sigrid **Aruväli**, Heli **Kaldas**, Einike **Pilli**, Signe **Reppo**, *Juhendmaterjal täienduskoolituse õppekava koostamiseks*. Tartu: Haridus-ja Teadusministeerium, 2016, 24.

Teine hindamismeetod on eneseanalüüs. Üks väga suur osa õppeprotsessist on iseendast arusaamine, mida rõhutatakse tihti just praktika ja vabatahtliku töö raames.²³ Refleksioon on vajalik, et lõimida õppimine ja töö ning selle e-kursuse raames noortetöö juhi teema käsitluses on igati kohane, et õppija saab vaadatud sisendit ja enda elukogemust reflekteerida.²⁴ Käesolev hindamismeetod toetab õpiväljundi ÕV4 saavutamist.

Kolmas hindamismeetod on visiooni kaardistus koos nõ mini-õppekavaga. Taoline ülesanne annab õppijale kaasa praktilise tulemuse, mida on võimalik koheselt noortetöös rakendada. Tänapäeva õppija, eriti täiskasvanu, vajab edukaks õppimiseks teemasid ja ülesandeid, mis oleks piisavalt keerukad ja relevantsed.²⁵ Tehtav hindamismeetod annab relevantsele probleemile planeerida noortetöö teemasid ning sõnastada visiooni vastuse. Käesolev hindamismeetod toetab õpiväljundite ÕV1, ÕV5, ÕV6 saavutamist.

Kursuse soovituslikku kirjandusse on lisatud raamatuid, mida peamiselt kasutasin selle kursuse koostamiseks ning lisaks on kursuse e-õppekeskkonda koondatud mitmeid teemakohaseid lisamaterjale iseseisvaks uurimiseks.

---

²³ H. Frederick **Sweitzer** ja Mary A. **King**, *Edukas praktika - õppimine kogemuse kaudu*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2008, 24.

²⁴ H. Frederick **Sweitzer** ja Mary A. **King**, *Edukas praktika - õppimine kogemuse kaudu*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2008, 25.

²⁵ Einike **Pilli**, *Terviklik elukestva õppe kontseptsioon eesti protestantlike koguduste kontekstis*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2005,103.

1.3 Kursuse teemade kirjeldus ja põhjendus

Esimene sessioon - kontekst

Esimene suurem plokk keskendub konteksti temaatikale ning toetab õpiväljundite ÕV1, ÕV2, ÕV3 saavutamist. Tänapäeva õpikäsitluses räägitakse palju kontekstuaalsest õppimisest. Elukestva õppe põhimõtetele vastavat suhtumist kirjeldab samuti õppimise kontekstuaalsus – mõistetakse, et õppimine on edukam, kui see on seotud ümbritseva kontekstiga ehk igapäevaeluga.²⁶ Samal ajal teadmiste kontekstuaalne iseloom võib olla ka pärssiv, kuid kõige paremini suudame meenutada õpitud just siis kui kasutada õpitud materjali selles kontekstis, kus seda õppisime.²⁷ Kontekst on oluline osa, et noortehid ja meeskonnad mõistaks, millises ajas, millises keskkonnas toimub nende noortetöö ning kes on tegelikult see noor, kellega töötatakse ja omakorda püütakse ka õpetada. Selleks, et kursuses toimuks edukas õppimine, on vaja esmalt õppijale anda kontekst, kuhu edasine õpitu saab rakendatud.

Kultuur ja noor

Konteksti esimene osa süveneb teemadele, mis on seotud noore identiteedi ning arenguga. Käsitletakse noortekultuuri, noore arengufaase ja generatsioonide teooriat. Paratamatult on noortetöö kese noor, kellega tegeletakse ning seetõttu on oluline mõista, kes ta on ja millisesse kultuuri konteksti asetub. Henderer on tõdenud, et identiteedi leidmine ei ole sugugi lihtne ülesanne noorte jaoks, kuid iga inimese teekonna keskmes on oluline ülesanne avastada, kelleks Jumal on teda individina loonud olema ja kelleks Jumal on teda lunastanud.²⁸ Usun, et noortetööl on seetõttu väga eriline roll luua keskkonda, kus noor tunneb, et on mõistetud ning talle on antud ruumi avastada oma Jumala loodud identiteeti.

Taolise keskkonna loomisel tuleb arvesse võtta ka noorte enda kultuuri. Kes on see sihtgrupp, kellega tegeletakse ning millises maailmas ja millises keeles ta suhtleb. Uuringute nagu “Kuhu lähed Maarjamaa?!” tulemuste põhjal saab järeldada, et kogudustel on raske mõista noortekultuuri ning olla noorte jaoks kõnekas.²⁹ Seetõttu on oluline oskus noorega suhestuda

---

²⁶ Riina **Beljajev**, Kätlin **Vanari**, *Õppimine ja õppimisoskuste arendamine täiskasvanuna*. <https://digiriidul.sisekaitse.ee/bitstream/handle/123456789/858/%C3%95ppimine%20ja%20%C3%B5ppimisoskuste%20arendamine%20%C3%A4iskasvanuna%20uus%20fail.pdf?sequence=1&isAllowed=y> 28.05.2022.

²⁷ Einike **Pilli**, *Terviklik elukestva õppe kontseptsioon Eesti protestantlike koguduste kontekstis*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2015, 102.

²⁸ Brian K. **Henderer**, *Training Youth Workers for Vocational Youth Ministry: Foundations for Undergraduate Youth Ministry Degree Programs*. Fuller Theological Seminary, 2008, 114.

²⁹ Eerik **Jõks**, *Kuhu lähed Maarjamaa?!*. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2016.

tema enda keeles ja kultuuri ruumis. Mark DeVries tõdeb, et me kõik igatseme oma noortetöodes midagi muuta. Nõnda nagu ka selle e-kursuse pealkiri viitab, on enamasti noortetöö tegijate igatsus tuua muutust noorte eludesse. DeVries toob välja, et on avastanud, et toimivad need noortetööd, kus on teatud tüüpi kultuur saavutatud seda mitte peale surudes, aga kultiveerides.³⁰ Ehk lisaks noore enda kultuuri mõistmisele lisandub ka noortetöö roll luua elumuutvat kultuuri.

Noored asetuvad konteksti mõttes ka oma arengutaseme konteksti. Enamasti on noortetöodes kaasatud noored teismeeas ehk arengufaasis, kus toimub tõsine eneseotsing, sest samal ajal toimub palju muutusi nii füüsilises kui ka sotsiaalses sfääris.³¹ Teismeiga on ka aeg, kus noore vaimulikus elus on kahtlemise periood - nõ oma jumalate valimise aeg ning koos sellega põhiliste uskumuste ja väärtuste määratlemise etapp.³² Arvestades kui olulisi otsuseid noored, selles eas teevad, on tähtis, et noortetööd oskaks anda noorele ruumi ise jõuda oma otsusteni ning toetada neid oma otsingutel.

Nõnda nagu on arengutaseme mõistmisel oma koht noortetöös, on sama generatsioonide teooriaga. Igat generatsiooni on mõjutanud erinevad maailma sündmused ja arengud, mille läbi on kujunenud nende arusaamad, väärtused ja käitumine. Haydn Shaw ütleb, et meie põlvkond on meid kujundanud viisil nagu me isegi ei mõista - põlvkonna lapsepõlveaastate ajaloolised sündmused kujundavad nende väärtusi, maailmavaadet ja edu määratlusi. Just need ühised kogemused eristavad neid kui põlvkonda.³³ Noore generatsiooni eripärade mõistmine annab noorega parema võimaluse dialoogiks usu ja Jumala osas.

Noorsootöö suur pilt

Konteksti ploki teine osa räägib peamiselt noorsootöö suurest pildist ehk mida tehakse riiklikul tasemel noorte jaoks, milline on meie koguduslik ning milline kogukondlik ja perekondlik kontekst.

---

³⁰ Mark **DeVries**, *Sustainable Youth Ministry*. Illinois: InterVarsity Press, 2008, 74-75.

³¹ Meeli **Tankler**, "Areng teismeliseas" - *Jätksuutlik lastetöö koguduses*. Toim. Olga Schihalejev, Kaisa Kirikal. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2012, 55.

³² Mari **Vahermägi**, *Kahtlused kristlikus usus teismeeas - Kristlik kodune kasvatus*.

<http://haridus.ekn.ee/kristlik-kasvatus-kahtlused-kristlikus-usus-teismeeas/> 19.05.2022.

³³ Haydn **Shaw**, Ginger **Kolbaba**, *Generational IQ : Christianity isn't dying, millennials aren't the problem, and the future is bright*. Illinois: Tyndale House Publishers, Inc., 2015, 16.

Eesti noorsootöö on umbes viimase 150 aasta lugu, kuid organiseeritumalt on Eestis toimunud noorsootöö alates aastast 1936, kui Riigikogu võttis vastu noorsoo organiseerimise seaduse.³⁴ Täna on Eestis Haridus- ja Noorteamet, mis tegeleb riiklikul tasandil Eesti haridus- ja noortepoliitika rakendamisega.³⁵ Noorsootöös lähtutakse seisukohast, et iseenese ja ümbritsevaga hästi toimetulev noor on ühiskonnas arengueeldusi loov jõud ning temas nähakse potentsiaali, mitte probleemi.³⁶ Kogodusliku noortetöö seisukoht on sarnane ning teoloogilisest perspektiivist veel palju enam. Hea näide sellest on prohvet Jeremija kutsumine.³⁷ Kogoduslikel noortetöödel on võimalus olla kutsumuse avastamiskohtadeks ning riikliku noorsootööga koostöö leidmine võib olla heaks misjonilavaks.

Noortetöö on koguduse kontekstis üks teenimisharu paljude seas ning koguduse laiem eesmärk ehk misjon on ka noortetöö jaoks. See tähendab olla samal lehel ning ühist soovi jõuda kogukonnani, kus asetsetakse. Vestlustes pastorite ning noortejuhtidega võib aga täheldada aegajalt rahulolematust seoses noortetöö justkui kapseldumisega. Kommunikatsiooni ja kaasamise oskuste arendamine on nii noortetöö juhtidele kui ka pastoritele olulised ühtse ja tervikliku misjoni perspektiivist.

Uuringus “Kuhu lähed Maarjamaa?!” annab hea pilguheite tänaste noorte religioossesse maailmapilti. Seal tuuakse välja, et nooremad vastajad on kõigi usuväidete osas skeptilisemad.³⁸ Samal ajal 2020. aasta uuringu tulemuste põhjal on huvi kõigi vaimsete teemade osas tõusnud.³⁹ See paneb kogodusliku noortetöö keerukasse konteksti, kuid seda enam tuleb esile noortetöö vajadus täna olla olemas noorte jaoks ning püüdlus leida nendega sama keelt. Voogne ja Hämäläinen toovad esile, et Paulus minnes kreeklastele kõnelema mõistis, et esmalt tuleb leida nendega ühine keel ja alles siis alustada algusest - Jumalast ja loomisest.⁴⁰ Kursuses tuuakse välja praktilisi näpunäiteid, kuidas otsida noortega ühist keelt ning suurt osa sellest mängib

---

³⁴ Marti **Taru**, Eli **Pilve**, Peeter **Kaasik**, „Noored ja noorsootöö iseseisvas Eestis” - *Noorsootöö õpik*. Toim. Marit Valge. Tallinn: Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo, 2013, 110.

³⁵ Haridus- ja Noorteameti kodulehekülj <https://harno.ee/asutus-uidised-ja-kontakt/ametist/harno-tutvustus-struktuur-ja-tegevus> 24.05.2022.

³⁶ Edgar **Schlümmer**, “Noorsootöö käsitlus tänapäeva Euroopas ja Eestis” - *Noorsootöö õpik*. Toim. Marit Valge. Tallinn: Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo, 2013, 20.

³⁷ Jr 1:4-10

³⁸ Olga **Schihalejev**, “Noored kui missioloogiline võimalus”- *Kuhu lähed Maarjamaa?!*. Toim. Eerik Jõks. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2016, 265.

³⁹ Eesti Kirikute Nõukogu uuring “Elust, usust ja usuelust 2020” http://www.ekn.ee/doc/uidised/EUU2020_esmased_tulemused.pdf 24.05.2022.

⁴⁰ Titta **Hämäläinen**, Helina **Voogne**, “Noored kui missioloogiline võimalus”- *Kuhu lähed Maarjamaa?!*. Toim. Eerik Jõks. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2016, 270.

märkamine. Esimese sessiooni hindamise meetod on noortegrupi vaatlus, mis annab võimaluse teadlikult panna tähele ning teha järeldusi.

Teine sessioon - noortetöö juht

Teine suurem teemade plokk on keskendunud juhi perspektiivile. Kursuse raames käsitleti juhtidena nii noortetöö juhti ennast kui tema meeskonna liikmeid. Noortetöös osaleva noore jaoks on ka meeskonna liige eeskuju ning vaimulik juht. Selles sessioonis tullaakse juhtimise ja meeskonnatöoga seotud küsimuste juurde. Selle sessiooni temaatika toetab õpiväljundite ÕV4 ja ÕV5 saavutamist.

Juhi isiklik perspektiiv

Esmalt tullaakse teemade juurde, mis puudutavad eelkõige juhti ennast. Käsitletakse teemasid nagu Piibellik vaade juhtimisele, juhi vaimuliku elu tähtsus, enesejuhtimine, pühendumine, heidutused ning mentorlus. Töötades katusorganisatsioonis Liidu Noorsootöö Keskus oleme meeskonnaga näinud, kuidas noortetöös on juhtimine pigem lühiajaline. Suurem osa noortetuhte ja ka meeskonna liikmeid panustavad noortetöösse aastas või heal juhul kuni kolm. Doug Fields toob välja, et kiired lahkumised noortetöös on seotud puuduliku ettevalmistusega ning ebarealistlike ootustega. Ta rõhutab, et noortetöö võiks olla maraton ja mitte sprint ning mida kauem noortetööd teha, seda lihtsamaks see muutub ja seda paremini on noored teenitud.⁴¹

Ebapädevuse tunde ja vastutuskohustuse kombo võib tekitada suurt hirmu eksimise või läbikukkumise ees ning sellest lähtudes noored juhipotentsiaaliga inimesed isegi keelduvad juhirollidest. Vaadates juhtimist Jeesuse eeskuju prismast näeme, et ta võttis oma meeskonda inimesi, kes ei olnud samuti pädevad, kuid kelle süda oli valmis järgima ja õppima ning pani neid hiljem oma koguduse juhtideks.

Noortetööd tehes võib kergelt jõuda kohta, kus tegeled juhina planeerimise ja meeskonnaga ning rohkete tegevuste keskel ununeb isiklik jumalasuhe. Doug Fields toob välja, et juhi vaimulik tervis ei peaks olema ainult noorte huvides, vaid eelkõige Looja ja su enda huvides.⁴² Samale mõttele viitab ka Mark DeVries, et noortetöös võib leida end oma aega panustamas

---

⁴¹ Doug **Fields**, *Your First Two Years in Youth Ministry: A Personal and Practical Guide to Starting Right*. Grand Rapids: Zondervan, 2002, 2.

⁴² Ibid., 77.

rohkelt teenimisse, kuid peaaegu mitte üldse oma enda südame eest hoole kandmisele.⁴³ Lõpuks on see, kes me oleme on palju tähtsam kui mida me teeme.⁴⁴ Ka John Mark Comer toob välja, et meid on kutsutud olema Pauluse sõnadega Jumala kaastöölised, aga kui me siis oleme kaastöölised, siis see ei tähenda ainult Jumala jaoks töötamist, vaid ka Temaga koos töötamist.⁴⁵ Noortetööd vajavad ja väärivad juhte, kes teavad kuidas hoida oma vaimulikku tervist.

See aga toobki meid juhi suurim väljakutse juurde, milleks on enda juhtimine. Raamatus “Kristlik juht ja mentorlus” tuuakse välja, et Piibel õpetab, et elumuutva usuliikumise juhtideks võivad kujuneda need, kes õpivad esmalt juhtima iseennast ja oma lähikonda. Kristlik juht peaks suutma järjepidevalt ennast juhtida läbi adekvaatse enesehinnangu, enesevaatluse ja enesedistsipliini.⁴⁶ Noored vajavad autentseid küpse karakteriga juhte, kellel kulub vähem aega iseendaga tegelemiseks ja rohkem vaimulikuks juhtimiseks.

Sisemisi väljakutseid tuleb sellegipoolest igale juhile ning Fields toob esile kolm peamist heidutust - ma ei ole vääriline, ma olen süüdi või ma olen üksi.⁴⁷ Nendel puhkudel on oluline teada, kust abi otsida. Õpetussõnades on kirjas: “Sest targal juhtimisel sa võid pidada sõda, ja võit on seal, kus on rohkesti nõuandjaid.”⁴⁸ Noortetöö juhtide mentorid võivad olla need, kelle abil saavad noortetöö “sõjad” võidu. Raamatus “Kristlik juht ja mentorlus” öeldakse, et mentorlus on üks jüngerluse vorme, mis tähendab luua usaldav suhe teise inimesega, et liikuda vaimulikus töös ja arengus seatud eesmärkide suunas ja aidata kaaslasel jõuda suurema Kristuse-sarnasuseni kõigis elu valdkondades.⁴⁹

Järjepidev enesehindamine koos mentoriga või üksi on vajalik selles noortetöö maratonis. Doug Fields alustab oma raamatut „Your first two years in youth ministry“ pühendumise temaatikaga ning toob välja kümme nõ kohustust, mille juurde ikka ja jälle tagasi tulla, et hinnata enda kui

---

⁴³ Mark **DeVries**, *Sustainable Youth Ministry*. Illinois: InterVarsity Press, 2008, 110.

⁴⁴ Peter **Scazzero**, *The Emotionally Healthy Leader*. Grand Rapids: Zondervan, 2015, 38.

⁴⁵ John Mark **Comer**, *Garden City: work, rest, and the Art of Being Human*. Grand Rapids: Zondervan, 2015, 64.

⁴⁶ Karita **Kibuspuu**, Kadri **Kõiv**, Toivo **Pilli**, Meego **Rommel**, “Olulised teemad mentorlusprotsessis” - *Kristlik juht ja mentorlus*. Tartu: Kõrgem Usuteaduslik Seminar, 2017, 51- 52.

⁴⁷ Doug **Fields**, *Your First Two Years in Youth Ministry: A Personal and Practical Guide to Starting Right*. Grand Rapids: Zondervan, 2002, 41-61.

⁴⁸ Õp 24:6.

⁴⁹ Kadri **Kõiv**, Einike **Pilli**, Toivo **Pilli**, “Mentor, mentii ja kristlik usk” - *Kristlik juht ja mentorlus*. Tartu: Kõrgem Usuteaduslik Seminar, 2017, 8.

juhi olukorda.⁵⁰ Igas teenimisvaldkonnas on hea algusest peale mõtestada, millele ma päriselt pühendun.

Meeskonna ja kogukonna perspektiiv

Juhtimise väga oluline osa lisaks enesejuhtimisele on oskus juhtida teisi inimesi - meeskonda. Noortetöö meeskondade juhtimine võib tunduda hektiline inimeste vahetumise tõttu, seepärast on oluline juba alguses läbi mõtestada, mida tähendab hea meeskonnatöö, kuidas luua meeskonda ning milline on juhtiva meeskonna tugistruktuur. Ka noored vajavad kristliku elu kujunemises kogu koguduse kaasatust tugistruktuurina.⁵¹

Fields nendib, et nõ alamehitatud noortetööd on enamasti ülekoormatud, stressis ja liiga väsinud uuteks visioonideks. Lisaks on juhtidel kalduvus kõike üksi ära teha. Selle kohta võime lugeda ka 1 Moosese 18 peatükist Moosese elust, kus Jetro pidi talle meelde tuletama, et üksi Iisraeli rahva juhtimine ei ole mõistlik.⁵² Iga noortetöö juht ilmselt mõistab meeskonna vajadust, kuid suur küsimus on, et milliseid ja kust neid inimesi leida. Lencioni on loonud ideaalse tiimiliikme mudeli, millel on tegelikult ainult kolm kriteeriumi: alandlik, näljane, nutikas.⁵³ Fields rõhutab ka, et oluline on stereotüüpidest kaugemale vaadata, sest ka ebarealistlik ootus võib olla üks põhjusi, miks kaasa panustada ei soovita.⁵⁴

Edukaks meeskonnatöök on soovitatav kommunikeerida väärtusi. Osborne väidab, et iga teenimisvaldkonna tervis ja pikaajaline mõju sõltub peamiselt juhtimismeeskonna ühtsusest ning toob esile kolm valdkonda, milles meeskonnad võiks otsida üksmeelt - doktriinis, austuses ja sõpruses ning filosoofias.⁵⁵ Noortetöös olen näinud, et noored tajuvad väga hästi kui kuskil on ebakõlasid ning see võib olla takistuseks loomaks usalduslikke suhteid. Eriti oluline on juba eos konfliktidega tegeleda. Osborne nendib, et kogudustes püütakse tihti valusaid hetki nõ suhkrustada või vaimulike avaldustega peita, kuid see on tegelikult hetk, kus on just vaja

---

⁵⁰ Doug **Fields**, *Your First Two Years in Youth Ministry: A Personal and Practical Guide to Starting Right*. Grand Rapids: Zondervan, 2002, 20-36.

⁵¹ Mike **King**, *Presence-Centered Youth Ministry: Guiding Students Into Spiritual Formation*. Illinois: InterVarsity Press, 2006, 37.

⁵² Doug **Fields**, *Purpose Driven Youth Ministry: 9 Essential Foundations for Healthy Growth*. Grand Rapids: Zondervan, 1998, 271-273.

⁵³ Patrick **Lencioni**, *The Ideal Team Player*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2016, 198-206

⁵⁴ Doug **Fields**, *Purpose Driven Youth Ministry: 9 Essential Foundations for Healthy Growth*. Grand Rapids: Zondervan, 1998, 275.

⁵⁵ Larry **Osborne**, *Sticky Teams: Keeping Your Leadership Team and Staff on the Same Page*. Grand Rapids: Zondervan, 2010, 19-32.

juhtidel astuda välja, rääkides tõtt ning juhtides neid protsesse.⁵⁶ Konfliktide lahendamine ja muudatuste juhtimine on oluline oskus, mis võib noori ja noortetöid kas lõhkuda või tugevdada.⁵⁷

Fields tõdeb, et tark noortetöö juht arendab ka koguduse pastori ning juhatusega positiivset suhet. Ta toob välja mitmeid ideid, kuidas lihtsate tegevuste abil nagu pastori eest palvetamine, juhtkonna pidev informeerimine, osalema/jutlustama kutsumine või kaasateenimine seal, kus teised juhid abi vajavad on võimalik luua sidusust.⁵⁸ Tundub ka, et Eesti kogudustes on tihti kasutamata ressursid noorte endi vanemad või lihtsalt koguduses käivad vanemad liikmed, kes väiksemates ülesannetes oleks vahel heal meelel kaasa löömas ning tuge pakkumas. Leian, et jätkusuutliku noortetöö jaoks on vajalik kogu koguduse kaasatus.

Kolmas sessioon - koguduse noortetöö

Kolmas suurem teemaplokk kätkeb endas kogudusliku noortetöö praktilisi organiseerimise ja planeerimise teemasid. Järgnevad teema nagu visioon, erinevad noortetöö vormid, hingehoid, Piibli õpetamine ja konfessionaalsed erisused ning sisu ja metoodika aitavad samm-sammult noortetööd tervikuna korraldada. Käesolev sessioon toetab õpiväljundite ÕV5 ja ÕV6 saavutamist.

Praktiline planeerimine

Suur osa noortetööst on planeerimine. Selleks, et päriselt jõuda eesmärkideni, mida tahame näha, on vajalik terviklik planeerimine. Eesti noortetöodes üritatakse enamasti ühe reedese noortekaga saavutada kõiki eesmärke, kuid see ei ole realistlik ootus. Sõnastatud visioon ja eesmärgid aitavad planeerimisel näha tervikut ja seda arvesse võttes luua terviklikumat noortetööd. Noortetöö programmid nagu reedene noorteõhtu on üks meetoditest, mitte eesmärk omaette.⁵⁹

---

⁵⁶ Larry **Osborne**, *Sticky Teams: Keeping Your Leadership Team and Staff on the Same Page*. Grand Rapids: Zondervan, 2010, 201.

⁵⁷ Doug **Fields**, *Your First Two Years in Youth Ministry: A Personal and Practical Guide to Starting Right*. Grand Rapids: Zondervan, 2002, 235.

⁵⁸ *Ibid.*, 156-167.

⁵⁹ Doug **Fields**, *Purpose Driven Youth Ministry: 9 Essential Foundations for Healthy Growth*. Grand Rapids: Zondervan, 1998, 79.

Simon Sinek raamatus “Start with why” väidab, et inimesi on võimalik mõjutada ainult kahel viisil: neid kas manipuleerides või inspireerides.⁶⁰ Noored väga otsivad inspiratsiooni, millega kaasa tulla või põhjust, miks midagi muuta. Visiooni sõnastamine annab nende küsimusele “miks” vastuse ning sihi. Mida suurem hulk inimesi mõistab ja on kaasatud visiooni, seda entusiastlikumad ja pühendunud tahavad nad olla.⁶¹

Noortetöös on palju erinevaid võimalusi ning paidlikkust meetodikas, mille kaudu jõuda seatud visioonini ja eesmärkideni. Fields toob välja ühe lähenemisnurga, mille abil jõuda vajalike vormideni. Ta väidab, et sihtgrupi identifitseerimine aitab luua õiget vormi. Ta nimetab oma lähenemist “pühendumise ringiks”, kus on eristatud kogudusega erineval tasemel seotud grupid - kogukond, rahvas, kogudus, pühendunud, kese.⁶² Taoline lähenemine aitab praktilise vahendina planeerimisprotsessis kaasa. Fields suunab ka mõtestama planeerimist läbi eesmärkide. Ta toob välja viis peamist eesmärki: evangeeliumi jagamine, ülistus ja vaimulik kasv, osadus, jüngerlus ja teenimine.⁶³

Noortetöös tuleb võtta ka hingehoidja rolli. Noored vajavad abi, sest minnakse läbi mitmetest muutustest, kaheldakse usus, ei osata veel oma emotsioone hallata ning suhteid luua ja hoida. Ka Piiblis on mitmeid näited sellest, kuidas natuke vanemad ja kogenumad aitavad endast nooremaid nende kitsaskohtades nagu Paulus Timoteust või Mordekai Estrit.⁶⁴ Töös noortega võib ette tulla väga tõsiseid olukordi, kus oskuslik lähenemine on elutähtis.

Sisu planeerimine

Noortetöös edasi antava sisu ehk õpetuse planeerimine võib olla küllaltki keeruline ning ilma erilise õppekavata. Alles hiljuti küsisime noortejuhtidelt Liidu Noorsootöö Keskusega, mida nad vajaksid PP Festivali järgselt, et nende noortetööd oleks toetatud. Toodi esile väikegrupi materjali ja videojutlusi, millest võib oletada, et sisuloome on üks keerulisemaid ülesandeid. Uuringupõhises raamatus “Sticky Faith” tuuakse esile, et ei ole midagi olulisemat püsivaks

---

⁶⁰ Simone **Sinek**, *Start With Why: How Great Leaders Inspire Everyone to Take Action*. New York: Penguin Group, 2009, 18.

⁶¹ Tricia **Neill**, *From Vision to Action*. London: Alpha International, 2006, 18.

⁶² Doug **Fields**, *Purpose Driven Youth Ministry: 9 Essential Foundations for Healthy Growth*. Grand Rapids: Zondervan, 1998, 87.

⁶³ Ibid., 43-50.

⁶⁴ Josh **McDowell**, *Handbook on Counseling Youth: A Comprehensive Guide for Equipping Youth Workers, Pastors, Teachers, Parents*. Nashville: W Publishing Group, 1996, 9.

usuks kui noorte arusaam evangeeliumist.⁶⁵ Igas noortetöös on omal kohal Piibli õpetus, kuid küsimus on õhus, et kuidas seda just tänastele noortele õpetada nõnda, et nad päriselt mõistaks.

Noortetöö roll on kindlasti püüda anda noorele vastuseid temas esile kerkivate küsimuste osas, kuid sama palju õpetada tundma isiklikku Jumalat ja Piibli aegumatuid tõdesid. Sealjuures andes suuremat konteksti, sest kahjuks olen näinud ka mitmeid noori, kes koguduse jäikade hoiakute tõttu on väga haiget saanud ning kogudusest lahkunud. Nende kogemuse põhjal näen, et siin on oluline roll sisulisel õpetusel ja kuidas seda tehakse.

Kogudusi ja konfessioone on Eestis päris mitmeid, mis tähendab, et ka õpetuslikke lähenemisi on mitmeid. Noortetöö kontekstis on selline mitmekesisus noorte jaoks tavaliselt segadust tekitav ning ei osata ennast selles määratleda. Juba ainuüksi Eesti EKB Koguduste Liidus on tänasel päeval 84 kogudust ning iga kogudus on omamoodi.⁶⁶ Seetõttu on oluline, et noor, kes kasvab oma koguduse kontekstis, saab õpetust, mis on kooskõlas koguduse või liidu üldise teoloogiaga. Lugesdes Helle Lihti ja Pille Havakatsi artiklit laste- ja noortetöö kohta EKB Liidus läbi erinevate ajajärgude, on ilmne kui oluline roll oli nendel (konverentsid, seltsid, koorid jne) vabakoguduse õpetuslikel noorte kogunemistel.⁶⁷ Nende sündmuste taga oli teadlik lähenemine, mis hoidis laias pildid noorte nõ teoloogilist kompassi, mida usun, et ka tänased noored väga vajavad.

---

⁶⁵ Kara **Powell**, Brad **Griffin**, Cheryl **Crawford**, *Sticky Faith, Youth Worker Edition: Practical Ideas to Nurture Long-Term Faith in Teenagers*. Grand Rapids: Zondervan, 2011, 28.

⁶⁶ Eesti EKB Koguduste Liidu kodulehekülg <https://kogudused.ee/> 24.05.2022.

⁶⁷ Helle **Liht**, Pille **Havakats**, "Laste- ja noortetöö EKB kogudustes" – Osaduses kasvanud: Kirjutisi Eesti EKB Liidu koguduste loost. Toim. Üllas Linder, Toivo Pilli. Tallinn: Eesti EKB Koguduste Liit, 2009, 81-87.

2 KOOLITUSE ETTEVALMISTUSE VORMILINE PROTSESS

2.1 Veebikursuste eripära

Alates aastast 2020 oleme elanud maailmas, kus digivõimalused on saanud uue tähenduse. Covid-19 tõi esile suure vajaduse heade digilahenduste järgi ning pani meid otsima alternatiive tavapärasele. Tänapäevaks on selge, et aina enam inimesi väärtustab paindlikke lahendusi õppimiseks nagu e-kursused.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri loodud materjalis “Juhend kvaliteetse e-kursuse loomiseks” tuuakse välja e-kursuse definitsioon: “E-kursus on õppematerjalide, õpitegevuste ja õpijuhiste süsteemne terviklik kogum, mis toetab õppeprotsessi osalist või täielikku läbiviimist veebis. Kvaliteetne e-kursus on oluline ja vajalik erinevatele sihtrühmadele, kellel kõigil on kvaliteedi suhtes oma nõudmised ja ootused.” Juhendmaterjalis tuuakse välja ka seda, et õppetöö kavandamisel on soovitatav järgida üldisi õppedisaini reegleid ning etappe.⁶⁸

Esimene etapp on analüüs. Selle etapi käigus analüüsitakse vajadusi ning sõnastatakse eesmärgid, uuritakse ressursse, leitakse sihtrühm ning sõnastatakse õpiväljundid.⁶⁹ Selles etapis alustasime juhendajaga vajaduste analüüsisist. Ajurünnaku meetodil said kirja ka esimesed kursuse teemad. Lähtusin selles etapis loetud lektüürist ning eelnevatest kogemustest. Sellesse faasi kaasasin ka juba Liidu Noorsootöö Keskuse meeskonda, kellega koos sai mõtestada kursuse üldiseid eesmärgid ning sihtrühma. Koos juhendajaga analüüsisime ressursse kursuse loomiseks ning kirjutatud sai kaks projekti (Eesti EKBK Liidu projektivooru ning Eesti Kirikute Nõukogu oikumeeniliste projektide voo), et saada ka rahalist toetust kursuse tehnilise teostuse tarbeks. Mõlemad projektid said positiivse vastuse. Sisu analüüsi osas sai uurida eelnevalt

---

⁶⁸ Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur, *Juhend kvaliteetse e-kursuse loomiseks*. 2021 <https://oppevara.edu.ee/ekursus/#ekursus> 24.05.2022.

⁶⁹ Ibid., 24.05.2022.

tehtud veebikursusi. Kõrgem Usuteaduslik Seminar on viimase kahe aasta jooksul välja andnud kaks veebikoolitust - "Kahesuunaline jüngerlus" ning "Looduhoiust piibellikult ja praktiliselt". Samuti avanes võimalus sisse piiluda ühele looduhoiu kursusele International Baptist Theological Study Centre⁷⁰ poolt - sain näha selle kursuse õpikeskkonna ülesehitust Moodle'is - keskkond, mida kasutab ka Kõrgem Usuteaduslik Seminar. Uurisin mõlema koolituse õppekavasid, võrdlesin tehnilisi lahendusi ning küsisin nõu mõlema kursuse projektijuhtidelt. "Kahesuunalise jüngerluse" puhul osalesin ka ise pilootgrupis, kus panin samuti oma tähelepanekuid kirja. Selle koolituse puhul nägin, et vormiline lahendus on ideaalne kursuseks, mida vaatavad noored - lühikesed videoklipid mõjusid haaratavate ampsudena. Kuigi üks sessioon oli pikkuselt samuti peaaegu kaks tundi, siis väiksema pikkusega klipid löid nõ keskkonna vahetuse momente ning tähelepanu koondada oli kergem.

Oma e-kursuse käigus püüdsin rakendada sama loogikat. Jüngerluskursuse kogemusest õppisin kui oluline on, et videosalvestiste ning monteerimiste jaoks oleks üks ja sama tegija - sellel kursusel oli kaks erinevat filmijat ning üks inimene, kes lõpuks videod kokku monteeris. Suheldes jüngerluskursuse projektijuhiga selgus, et äärmiselt oluline on olla ise salvestuste päevadel kohal, et hoida suurt pilti koos ning jälgida, et kõnelejad ei läheks etteantud ajast üle. Ka kõnelejatega eelsuhtlusest võis õppida, et vajalik on anda võimalikult täpsed juhised ja viia neid kurssi kursuse suure pildiga ning eelneva ja järgneva video sisuga. Kursus "Looduhoiust piibellikult ja praktiliselt" on vormiliselt väga erinev - tegemist on suures osas iseseisva artiklite lugemisega ja videote vaatamisega ning videokõnes kohtumistega. Taoline vorm noortetöö kontekstis, kus noortetöö juhtidel ja meeskondadel on piiratud ajaline ressurss, ei ole hea lahendus. Sihtgrupile mõeldes tuli arvestada, et veebikursus peab olema läbitav täiesti omas tempos.

Teine etapp on õppeprotsessi kavandamine, kus tähelepanu pööratakse sellele, kuidas õppetööd planeerida, korraldada, koordineerida ning kuidas õpiülesandeid ja –tegevusi koostada, järjestada, juhendada. Juhendmaterjalis tuuakse välja, et e-kursuse tervikliku struktuuri, õpitegevuste, ajakava ning tehnoloogiliste vahendite planeerimine toimub paralleelselt ning muuhulgas mõeldakse välja ka õpiväljundite hindamise viisid.⁷¹ "Elumuutva noortetöö" e-kursust planeerides nägin, kuidas mitmed protsessid toimusid samal ajal ning just mõeldes veebikursusele oli vajalik paralleelne planeerimine. Sihtrühma arvestades tuli kursus

---

⁷⁰ IBTS on Baptistide Rahvusvaheline Uurimiskeskus, <https://www.ibts.eu/> 24.05.2022.

⁷¹ Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur, *Juhend kvaliteetse e-kursuse loomiseks*. 2021 <https://oppevara.edu.ee/ekursus/#ekursus> 24.05.2022.

luua pigem ümberpööratud klassiruumi lähenemisega, kus õppija omandab uue informatsiooni iseseisvalt, tavaliselt kodus, ja kontaktõppe aega kasutatakse teadmiste mõtestamisele õppija-õppija ja õppija-õpetaja suhtluse kaudu.⁷² Selle kursuse puhul ei toimu kontaktõpet, küll aga saab õppija hindamismeetoditele tagasisidet. Kursuse temaatiline planeerimine lähtus õpiväljunditest ning eesmärgist. Selleks, et luua terviklikku kursuse ülesehitust oli vaja kaardistatud teemad omakorda struktureerida. Kasutasime juhendajaga märkmepaberite abil teemade paigutamist loogilisse järjestusse, millele järgnes teemade täpsemaks sõnastamine ja pealkirjade peenhäälestus. Õpiväljunditest lähtuvalt ning mõeldes samas ka sihtrühma peale, sai loodud iga suurema teemaploki kohta üks hindamismeetod, mis oleks iseseisvalt tehtav ning annaks praktilist väärtust. Kuna tegemist on veebikursusega, mis annab ülevaate, tundus vajalik koondada iga teema juurde ka lisamaterjale. Nii saab kursusel osaleja, kes tunneb mõne teema vastu suuremat huvi, iseseisvalt edasi materjali uurida.

Kolmas etapp on kursuse väljatöötamine, mille jooksul luuakse digitaalseid vahendeid kasutades terviklik kursus (õppematerjalid, testid, juhendid jm). Kuna e-kursus “Elumuutev noortetöö” annab edasi sisu põhiliselt videomaterjali kaudu, siis kaasasin protsessi videosalvestiste tegija ja monteerija Kaspar Nummerti. Temaga koos vaatasime üle esialgse koostatud plaani ning leppisime kokku videovõtete ajad. Järgmiseks sammuks oli ühendust võtta kõnelejatega, kes sisu osasid edasi annaks. Neile sai saadetud kiri koos kõneleja sisendiga (vt Lisa 2) ning kursuse üldplaaniga (vt Lisa 3). Kasutades Doodle’it sai leitud võimalikud salvestuste ajad. Kõikidele kõnelejatele esialgsed ajad ei sobinud ning võttepäevi sai teha ka muudel aegadel. Veebikursuse planeerimisel, kus kasutatakse videosalvestusi, tuleks varuda pikemalt aega kokkulepete tegemiseks, kuna kõnelejatega aja leidmine võib võtta isegi mitu kuud aega. Varasem kokkulepete sõlmimine tagab ka kvaliteetsema sisu. Videovõtete järgnes monteerimisprotsess. Kujundasime kursuse üldvisuaalid, mida monteerija sai kasutada. Väljatöötamisprotsessi keskel suhtlesin kooli haridustehnoloogiga e-õppekeskkonna Moodle võimalustest ning videote valmimisel hakkasin kursust keskkonda üles ehitama. Tänapäeva inimene on väga visuaalne ning püüdsin seetõttu ka kursuse ülesehitusel seda arvestada. Lisasin kursuse sisse ka mini-testid, et õppija saaks paremini kuulutatut kinnistada.

Neljas etapp on kursuse läbiviimine. Juhendmaterjal toob välja, et selles osas on ülimalt oluline põhitegur õppijatele kursuse läbiviija pakutav tugi, mille abil saab tõsta kursuse

---

⁷² Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur, *Juhend kvaliteetse e-kursuse loomiseks*. 2021 <https://oppevara.edu.ee/ekursus/#ekursus> 24.05.2022..

lõpetanute määra. “Elumuutva noortetöö” kursust ei ole veel saadud läbi viia, kuid pakutav tugi on läbi mõeldud. Juhendmaterjali järgi peaks olema e-õppes täidetud neli olulist rolli:⁷³

1. tehniline (*technical*) – arvuti ja õpikeskkonnaga seotud abi kursusel osalejatele;
2. organisatoorne (*managerial*) – õppeprotsessi juhtimine;
3. sotsiaalne (*social*) – toetava õhkkonna loomine kursusel osalejate vahel;
4. pedagoogiline (*pedagogical*) – olulistele materjalidele tähelepanu juhtimine, iseseisva töö juhtimine ja tagasiside andmine.

Selle töö raames on õppijate tugi jaotunud kahe inimese peale. Tehnilist tuge pakub Kõrgema Usuteadusliku Seminari haridustehnoloog, kes teeb seda ka kõigi teiste kooli e-kursuste puhul. Tema roll on luua osalejatele Moodle kontod ning tekkinud küsimuste või murede puhul aidata. Ülejäänud kolm rolli jäävad esialgu kursuse projektijuhi kanda, kes jälgib kursusele registreerimise hetkest kursusel osalejate edasijõudmist, suunab ja juhendab õppeprotsessi ning annab hindamismeetoditele tagasisidet.

Viies ehk viimane etapp ongi kursusele hinnangu andmine. Juhendmaterjalist lähtuvalt on soovituslik aeg-ajalt materjale uuendada ja pedagoogilisest seisukohast võimalusel parandada ning mõelda välja uuenduste tegemise plaan ning juba kursust luues arvestada sisse muudatuste võimalikult lihtne sisseviimine.⁷⁴ Videosalvestuste puhul on muudatuste sisseviimine kõige keerulisem, sest sel juhul peab mõne video tegema täiesti uuesti. Käesolevat kursust planeerides arvestasin, et videosalvestiste roll on anda õppijale sisendit ja panna teda ning tema meeskonna liikmeid õpitavaid teemasid ise sügavamalt mõtestama ja uurima. See tähendab, et vajadust videosalvestisi uuesti teha on minimaalne. Suurem on tõenäosus, et e-kursuse sisse on vaja lisada uusi materjale, uuendatud hindamismeetodeid või muid interaktiivseid vahendeid. Juhul kui selgub, et mõni temaatika on täiesti kajastamata tekib videosalvestuse vajadus. Kursuse hindamiseks kogun tagasisidet igalt kursuse lõpetajalt tagasiside küsimustiku näol. Tegemist on ka üldise Kõrgema Usuteadusliku Seminari tagasiside praktikaga. Arenduse osas kaalume

---

⁷³ Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur, *Juhend kvaliteetse e-kursuse loomiseks*. 2021 <https://oppevara.edu.ee/ekursus/#ekursus> 24.05.2022.

⁷⁴ Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur, *Juhend kvaliteetse e-kursuse loomiseks*. 2021 <https://oppevara.edu.ee/ekursus/#ekursus> 24.05.2022.

taotleda e-kursuse kvaliteedimärki, kuid seda on mõistlik teha pärast esimeste lõpetajate tagasiside järel.

KOKKUVÕTE

Käesoleva lõputöö projekti raames on valminud eestikeelne ja Eesti konteksti arvestav kogudusliku noortetöö veebikursus “Elumuutev noortetöö”, mis on kättesaadav ning läbitav omas tempos, omal ajal, nii üksi kui meeskonnana.

Töö põhiosa moodustas õppekava koostamine arvestades vajadusi ning eelnevalt pakutud koolitusi ning kursuse videomaterjali väljatöötamine ning salvestamine. Töö käigus tekkis hea ajalooline ülevaade sellest, milliseid teemasid käsitlevaid koolitusi on viimase kahekümne aasta jooksul pakutud. Veebikursuse näol sai kaetud mitmed baasteemad, millega noortetööd juhtides kokku puututakse. Kursuse videomaterjal on loodud lühikeste teema sisenditena, mille juurde on koondatud kasulikke lisamaterjale. Kursus on ülesehitatud õpikeskkonda Moodle. Tervikliku kursuse loomine oli mahukam kui ma oskasin arvata, kuid samal ajal põnev protsess. Õppisin koostama õppekava, videosalvestiste tehnilist eeltööd ning veebikursuste eripärasid.

Kursuse eesmärk oli pakkuda toetavat vahendit, mis aitaks alustavatel või juba tegutsevatel noortetöö tegijatel ettevalmistunumalt juhtida koguduse noortetööd. Loodetavasti näevad kursust läbinud osalejadnoortetööd osana koguduse tervikpildist, oskavad paremini juhtida meeskondi ning planeerida noortetöö sisu ja tegevusi pikemas perspektiivis.

Olen tänulik kõigile töösse panustajatele, kes oma ekspertiisi olid nõus jagama. Eriline tänu läheb Kaspar Nummertile, kelle abil valmisid kõik e-kursuse videomaterjalid.

Kokkuvõttes usun, et projekt on õnnestunud ning loodan, et koguduste kasuks ja kasvuks. Näen, et tuleviku perspektiivis on veel mitmeid noortetöö teemasid, mida peaks palju põhjalikumalt käsitlema. Näiteks veebikursusena 2.0 või mõne muu põneva vahendi abil.

SUMMARY

This Graduation Project – E-course „ Life-Changing Youth Ministry “– is a web-based training course for youth ministry leaders and their teams.

The aim of this project was to provide a supportive tool to help those who are starting or already working in youth ministry to be more prepared to lead. It is hoped that participants who have completed the course will see youth work as part of the overall picture of the congregation, to be able to lead teams better and plan the content and activities of youth ministry in the long run.

The main part of the work consisted of compiling the curriculum and recording the video material of the course. In the course of the work, a good historical overview was created of what trainings and topics have been offered during the last twenty years. The online course covered several basic topics that are encountered when leading youth work. The video material of the course has been created as short topic inputs, with useful additional materials. The course is built on the learning environment Moodle.

KASUTATUD KIRJANDUS

530 noortetöö tunnistus, 20. mai 2005. Kaust: taiendkoolitus, 2004. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

Aruväli, Sigrid; Kaldas, Heli; Pilli, Einike; Reppo, Signe. *Juhendmaterjal täienduskoolituse õppekava koostamiseks*. Tartu: Haridus- ja Teadusministeerium, 2016.

Beljajev, Riina; Vanari, Kätlin. *Õppimine ja õppimisoskuste arendamine täiskasvanuna*. [<https://digiriul.sisekaitse.ee/bitstream/handle/123456789/858/%C3%95ppimine%20ja%20%C3%B5ppimisoskuste%20arendamine%20t%C3%A4iskasvanuna%20uus%20fail.pdf?sequence=1&isAllowed=y>], 28.05.2022.

Comer, John Mark. *Garden City: work, rest, and the Art of Being Human*. Grand Rapids: Zondervan, 2015, 64.

DeVries, Mark. *Sustainable Youth Ministry*. Illinois: InterVarsity Press, 2008, 74-75, 110.

EBF kodulehekülj, Horizons. [<https://www.ebf.org/horizons>], 31.05.2022.

EBF-Certificate_Siibak, Koolituse “Transform” tunnistus. Kaust: taiendkoolitus, 2019, Transform. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

EEKB Koguduste Liit. *EEKB Koguduste Liidu aastaraamat 2021*. Tallinn: EKB Koguduste Liit, 2021.

EELK Laste- ja Noorsootöö Ühendus. [<http://lny.pusa.ee/wordpress/noortejuhtise-seminar/>], 19.05.2022.

Eesti EKB Koguduste Liidu kodulehekülj. [<https://kogudused.ee/>], 24.05.2022.

Eesti Kirikute Nõukogu uuring “Elust, usust ja usuelust 2020”. [http://www.ekn.ee/doc/uudised/EUU2020_esmased_tulemused.pdf], 24.05.2022.

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur, *Juhend kvaliteetse e-kursuse loomiseks*. 2021. [<https://oppevara.edu.ee/ekursus/#ekursus>], 24.05.2022.

Fields, Doug. *Purpose Driven Youth Ministry: 9 Essential Foundations for Healthy Growth*. Grand Rapids: Zondervan, 1998, 79, 87, 271-288.

Fields, Doug. *Your First Two Years in Youth Ministry: A Personal and Practical Guide to Starting Right*. Grand Rapids: Zondervan, 2002, 2,41-61, 20-36, 156-167, 235.

Hämäläinen, Titta; Voogne, Helina. “Noored kui missioloogiline võimalus”- *Kuhu lähed Maarjamaa?!*. Jõks, Eerik, toim. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2016, 270.

Haridus- ja Noorteameti kodulehekül. [<https://harno.ee/asutus-uudised-ja-kontakt/ametist/harno-tutvustus-struktuur-ja-tegevus>], 24.05.2022.

Henderer, Brian K. *Training Youth Workers for Vocational Youth Ministry: Foundations for Undergraduate Youth Ministry Degree Programs*. Fuller Theological Seminary, 2008, 114.

HTMile_oppekava_kus_15_04_2015, EEKBKL Kõrgem Usuteaduslik Seminar usuteaduse rakenduskõrgharidusõpe. Kaust: oppekava muudatus 2015. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

IBTS - Baptistide Rahvusvaheline Uurimiskeskus. [<https://www.ibts.eu/>], 24.05.2022.

Kibuspuu, Karita; Kõiv, Kadri; Pilli, Toivo; Rimmel, Meego. “Olulised teemad mentorlusprotsessis” - *Kristlik juht ja mentorlus*. Tartu: Kõrgem Usuteaduslik Seminar, 2017, 51- 52.

King, Mike. *Presence-Centered Youth Ministry: Guiding Students Into Spiritual Formation*. Illinois: InterVarsity Press, 2006, 37.

Kõiv, Kadri; Pilli, Einike; Pilli, Toivo. “Mentor, mentii ja kristlik usk” - *Kristlik juht ja mentorlus*. Tartu: Kõrgem Usuteaduslik Seminar, 2017, 8.

Koolituse kava, Saa paremaks tegijaks noorsootöös, 13. oktoober 2006. Kaust: taiendkoolitus,

2006-2007, saa paremaks tegijaks noorsootöös okt. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

Koolituskava "Futuuum". [<https://www.lnk.ee/lnk/futuuum/>], 29.05.2022.

Kuhu lähed Maarjamaa?!. **Jõks, Eerik**, toim. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2016.

Lencioni, Patrick. *The Ideal Team Player*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., 2016, 198-206.

Liht, Helle; Havakats, Pille. "Laste- ja noortetöö EKB kogudustes" – *Osaduses kasvanud: Kirjutisi Eesti EKB Liidu koguduste loost*. Linder, Üllas; Pilli, Toivo, toim. Tallinn: Eesti EKB Koguduste Liit, 2009, 81-87.

McDowell, Josh. *Handbook on Counseling Youth: A Comprehensive Guide for Equipping Youth Workers, Pastors, Teachers, Parents*. Nashville: W Publishing Group, 1996, 9.

Neill, Tricia. *From Vision to Action*. London: Alpha International, 2006, 18.

Noorsootöö seadus. RT I 2010, 44, 262. [<https://www.riigiteataja.ee/akt/13335738>], 19.05.2022.

Noorsootöö_koolitus, Noorsootöötaja koolitus, 12. veebruar 2010. Kaust: taiendkoolitus, 2010. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

Noorte Heaks, Statistiline hetkeolukord. [<https://entk.ee/noortepoliitika/statistiline-hetkeolukord/>], 19.05.2022.

Noortekultuur ja koguduslik noorsootöö. "Noortekultuur ja koguduslik noorsootöö" (3 EAP). Kaust: taiendkoolitus, 2016. Kõrgema Usuteadusliku Seminari failisüsteemi online arhiiv.

Osborne, Larry. *Sticky Teams: Keeping Your Leadership Team and Staff on the Same Page*. Grand Rapids: Zondervan, 2010, 19-32, 113-124.

Pilli, Einike. *Terviklik elukestva õppe kontseptsioon eesti protestantlike koguduste kontekstis.* Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2005,102-103.

Powell, Kara; Griffin, Brad; Crawford, Cheryl. *Sticky Faith, Youth Worker Edition: Practical Ideas to Nurture Long-Term Faith in Teenagers.* Grand Rapids: Zondervan, 2011, 28.

Scazzero, Peter. *The Emotionally Healthy Leader.* Grand Rapids: Zondervan, 2015, 38.

Schihalejev, Olga. “Noored kui missioloogiline võimalus”- *Kuhu lähed Maarjamaa?!* Jõks, Erik, toim. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2016, 265.

Schlümmer, Edgar. “Noorsootöö käsitus tänapäeva Euroopas ja Eestis” - *Noorsootöö õpik.* Valge, Marit, toim. Tallinn: Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo, 2013, 20.

Shaw, Haydn; Kolbaba, Ginger. *Generational IQ : Christianity isn't dying, millennials aren't the problem, and the future is bright.* Illinois: Tyndale House Publishers, Inc., 2015, 16.

Siibak, Sven-Joonatan. Suuline informatsioon - Eesti Kirikute Nõukogu Noorsootöö Ümarlaua andmed 2018.a seisuga, 19.05.2022.

Sinek, Simone. *Start With Why: How Great Leaders Inspire Everyone to Take Action.* New York: Penguin Group, 2009, 18.

Statistikaamet. [<https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/heaolu/noored>], 19.05.2022.

Sweitzer, H. Frederick; King, Mary A. *Edukas praktika - õppimine kogemuse kaudu.* Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2008, 24-25.

Tankler, Meeli. “Areng teismeliseeas.” - *Jätkusuuulik lastetöö koguduses.* Schihalejev, Olga; Kirikal, Kaisa.,toim. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2012, 55.

Taru, Marti; Pilve, Eli; Kaasik, Peeter. ”Noored ja noorsootöö iseseisvas Eestis” - *Noorsootöö õpik.* Valge, Marit, toim. Tallinn: Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo, 2013, 110.

Tingas, Kadi. *Noorsootöötajate pädevused ja koolitusvajadused Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu näitel.* Tallinn: Tallinna Ülikooli Pedagoogiline Seminar, 2015.

Vahermägi, Mari. “Kahtlused kristlikus usus teismeeas” - *Kristlik kodune kasvatus.* [<http://haridus.ekn.ee/kristlik-kasvatus-kahtlused-kristlikus-usus-teismeeas/>], 19.05.2022.

LISA 1 – Ainekava

Ainekava

VKTJ.06.08 Noortekultuur ja koguduslik noorsootöö (3EAP)

Kursuse õppejõud: Kadi Tingas, Einike Pilli, Sven-Joonatan Siibak, Urmo Reitav, Karita Kibuspuu jne.

Kursuse maht 3 EAP (78 akadeemilist tundi, sellest videoloengud 8,5 akadeemilist tundi, 69.5 tundi iseseisvat tööd)

Kursuse eesmärk: Kursuse läbinud on valmis praktiliselt ja terviklikult noorteööd juhtima ja planeerima arvestada laiemat konteksti, õpetuslikke eesmärke, osates meeskonnatööd ning tundes noorte vajadusi.

Õpiväljundid

Kursuse läbinud osaleja

- (ÕV1) kirjeldab riiklikku noorsootööd ja koguduslikku noortetööd läbi selle eesmärkide, töövormide ning korralduse;

***Põhjendus:** Uute noorteni jõudmiseks on oluline mõista konteksti, kuhu noortetöö paigutub ning mis võimalusi on riikliku ja kogudusliku noortetöö kokkupuutepunktides.*

- (ÕV2) tunneb noortekultuuri eripära ning mõistab koguduse noortetööd kogukondliku kasvatustöö osana;

***Põhjendus:** Eelpool mainitud statistikast selgub, et kogudused ei ole noorte arvates relevantsed.⁷⁵ Selleks, et kõnetada tänast noort tuleb mõista esmalt noortekultuuri. Noortetöö koguduses on osa kogukonda panustamise meetoditest.*

- (ÕV3) analüüsib noore arenguetappide seost tema käitumisega, oskab kriisis noort toetada;

***Põhjendus:** Vaadates tagasi varasemalt tehtud koolitustele, siis arenguetappidest ei ole väga palju räägitud ning noortetööd tegevad juhid, kes ei ole kunagi varem kriisikoolitusi saanud vajavad väga põhiteadmisi, kuidas olla just sellistes olukordades noortele toeks.*

- (ÕV4) analüüsib ennast noorsootöötaja rolli kirjeldusest ja ülesannetest lähtuvalt ning oskab hoida oma vaimulikku ja vaimset tervist;

***Põhjendus:** Alles alustavad noored juhid peavad tihti üksi oma rolli mõtestama ning kahjuks piisava mentorluse ning jüngerluse puudusel keskenduvad organiseerimisele ning planeerimisele, kuid unustavad vaimuliku osa selle rolli juures. Suur vastutus koguduse, lapsevanemate ja meeskonna ees vajab seda, et noortetöö juht oskab oma vaimset tervist hoida.*

- (ÕV5) seostab koguduslikku noortetööd koguduse kui tervikuga ning teeb koostööd meeskonna, koguduse teiste liikmete ja kohaliku omavalitsusega;

***Põhjendus:** Kui noortetöö juhtidel ja meeskondadel puuduvad kogemused ja teadmised, võib juhtuda, et noortetööd ei osata seostada kogu koguduse eesmärkide ja visiooniga. Olles osa ühe koguduse tervikust on koostöö*

---

⁷⁵ Eerik Jõks, *Kuhu lähed Maarjamaa?!*. Tallinn: Eesti Kirikute Nõukogu, 2016.

erinevate koguduse tööharude ja koguduse liikmetega ülioluline. Üks kasutamata potentsiaal on ka koostöö kohaliku omavalitsusega, sest head suhted kogukonna tasandil aitaks jõuda uute noorteni.

- (ÕV6) rakendab noortetöö planeerimise, teostamise ja hindamise parimaid praktikaid.

Põhjus: Eelpool mainitud puudujärgid põhjustavad oskamatus pikemas perspektiivis noortetööd planeerida, mis omakorda soodustab üksiksündmuste organiseerimist. Kursuse käigus erinevaid näiteid ning planeerimise printsiipe omandades annab see teadmised, millega selliseid olukordi vältida.

Hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid

Hindamine on mitmeeristav (sooritatud või mittesooritatud). Kursusel on kokku kolm suurt sessiooni ning iga sessiooni järel on üks suurem kirjalik töö, mis tuleb esitada kursuse lõpuks. Lisaks on igas sessioonis väiksemaid iseseisvaid teadmiste kontrollülesandeid või lisamaterjale, mida soovitatakse uurida. Kodutööd on kättesaadavad ja neid tuleb esitada Moodle keskkonnas. Kursuse läbiviimiseks peavad kõik tööd olema tehtud ja vastama hindamiskriteeriumitele.

Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid
<p>1. Noortegrupi vaatlus Vii läbi noortegrupi vaatlus (3+ liiget) oma kodukohas või kogukonnas. Vaatluseks vajaliku hindamislehe leiad koduste tööde kaustast. NB! Ära mine grupiga suhtlema ning püüa vältida olukorda, et vaatlemine on ka neile arusaadav (vaatad neid ja samal ajal kirjutad usinalt vaatlusvormi). Kõige targem on teha telefoni märkmeid või jätta meelde ja hiljem vaatlusvorm täita. Õpiväljundid, mida see hindamismeetod hindab: (ÕV2,3,4)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vaatlus on läbi viidud ning vaatlusleht esitatud. • Vaatluse käigus on tehtud järeldusi noortekultuuri ja arengu osas. • Vaatluses on kirjeldatud kogudusliku noortetöö rolli noorte eludele.
<p>2. Eneseanalüüs “Mina kui vaimulik juht ja meeskonnaliige/juht.”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eneseanalüüs on 1 - 2 lk • Eneseanalüüsi käigus on oma vaimulikku elu püütud kaardistada vähemalt 2 nädala lõikes.

<p>Analüüsi ennast kui vaimulikku juhti (kuidas oled seni mõistnud piibelliku juhtimist, millised on Sinu kristlikud praktikad, millised on Sinu vaimuliku kasvu pidurdavad tegurid ning millised arengukohad?) ja meeskonna juhti/liiget (millistes meeskondades täna oled, mis on suurimad kasvukohad ning kuidas saad sina kaasa aidata nendest üle saamisel?)</p> <p>Õpiväljundid, mida see hindamismeetod hindab: (ÕV4)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analüüs on mitmekülgne ning väljendab selgelt töö kirjutaja tugevusi ja nõrkusi. • Analüüsis on jõutud järgmiste sammudeni, mis aitaks arengule kaasa.
<p>3. Visiooni kaardistus koos järgneva perioodi noortetöö teemade jaotusega.</p> <p>Koosta koguduse ja noortetöö ühine ja seoses <i>visionboard</i>. Selleks suhtle oma koguduse pastoriga. Kaardista, kes on teie noortetöö sihtgrupp ning mis on mõned põhieesmägid, milleni tahate jõua. Too eesmärkide kõrvale ka tegevused, mille kaudu eesmärgini jõuate. Arvestades visiooni ja eesmarke loo aasta jagu noortetöö temaatika plaan.</p> <p>Õpiväljundid, mida see hindamismeetod hindab: (ÕV1,5,6)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koostatud on selge <i>visionboard</i>, kus on seostatud nii koguduse üldvisioon ja eesmärgid, mis on omavahel seoses noortetöö omadega. (võibolla esitatud skeemina või mõistekaardina) • Kaardistuses on selgelt sõnastatud sihtgrupp ning vähemalt 3 peamist eesmärki, milleni tahetakse jõuda. Iga eesmärgi juurde on toodud ka vastavad tegevused, millega eesmärgini püütakse jõuda. • Lähtudes visioonist ja eesmärkidest planeeri ühe hooaja jagu noortetöö teemasid, mida käsitleda.

Lõpphinde kujunemine

Aine on arvestatud kui esitatud on kõik kolm töö, mis vastavad nimetatud hindamiskriteeriumitele.

Õppeprotsessi kirjeldus

	SESSIOON	Sisukirjeldus	Kuluv aeg
1	KONTEKST	Kultuur ja noor Sissejuhatus kursusele. Noortekultuur (globaalne ja Eesti). Noore arengufaasid (ka vaimulikud). Noore arengufaasid (ka vaimulikud). Generatsioonide teooria.	56 min
		Noorsootöö suur pilt Riiklik noorsootöö ja ühiskonna pilt noorest. Koguduslik kontekst Eestis (Liit). Terviklik koguduslik vaade. Perekondlik kontekst.	65 min
2	NOORTETÖÖ JUHT	Juhi isiklik perspektiiv Piibellik vaade juhtimisele. Juhi vaimuliku elu tähtsus. Juhi enesejuhtimise väljakutsed. 3 peamist heidutust. Mentorlus ja abi küsimine. Millele ma pühendun?	61 min
		Meeskonna ja kogukonna perspektiiv Meeskonna olulisus, kujundamine. Meeskonnaks kasvamine. Olulised printsiibid meeskonnas. Muudatused, konfliktid ja kriisid. Noortetöö koostööpartnerid.	67 min
3	KOGUDUSE NOORTETÖÖ	Praktiline planeerimine Visioon ja missioon. Noortetöö põhivormid. Hingehoid. Planeerimine ja teostus.	62 min
		Sisu planeerimine Sisu ja meetodika. Erinevad konfessioonid ja teoloogilised suunad, nende eripära ja mõju. Jumala suur lugu. Kuidas õpetada Piiblit noortele?	75 min

Soovituslik kirjandus:

- Doug Fields, "Your First Two Years in Youth Ministry: A Personal and Practical Guide to Starting Right" 2002
- Doug Fields, "Purpose Driven Youth Ministry: 9 Essential Foundations For Healthy Growth" 1998
- Mark DeVries, "Sustainable Youth Ministry" 2008
- Cameron Cole, Jon Nielson, "Gospel Centered Youth Ministry" 2016
- Kara E. Powell, Brad M. Griffin, Cheryl A. Crawford, "Sticky Faith, Youth Worker Edition" 2011
- Mike King, "Presence-Centered Youth Ministry" 2006

Kõneleja sisend

Veebikursus:

Elumuutev noortetöö

Kursuse taust ja üldine ülevaade

Kursus “Elumuutev noortetöö” püüab pakkuda lahendusi erinevatele probleemidele, millega noortejuhid ja meeskonnad võivad kokku puutuda. Noortetöö on pidevas muutumises, kuna noorte endi elu, kes tihtipeale noortetöid juhivad on muutustes. Alustavatel noortejuhitidel ja meeskondadel puudub teadmiste- ja kogemuste pagas ning juhitakse katse-eksitusmeetodil. Tihti juhtub ka, et noortetöö jääb eraldiseisvaks tegevuseks koguduse juurde ning sidusust terve kogudusega ei osata veel luua. Enamasti kogemuste ja teadmiste puudumise tõttu ei osata noortetöös ka pikemas perspektiivis planeerida. See omakorda soodustab sündmuste kui tükide organiseerimist, mille kõrval unustatakse juhtimise vaimulik olulisus. Kuna puudub terviklik pikemas perspektiivis juhtimine, siis kiputakse noortetöodes keskendumisele ainult teemadele, mida noored ise pakuvad.

Kursuse eesmärk:

Kursuse läbinud on valmis praktiliselt ja terviklikult noortetööd juhtima ja planeerima arvestada laiemat konteksti, õpetuslikke eesmärke, osates meeskonnatööd, tundes noorte vajadusi.

Kursus võiks aidata kaasa muutusele kursuse läbinute kogudustes, kus noortetööd kasvavad osaks koguduse tervik pildist ning kus noortetööd juhib meeskond, kes on pühendunud ning pädev. Kogudustes õpitakse noortetööd planeeritakse pikemas perspektiivis arvestades nii visiooni, noorte vajadusi ning õpetuslikke eesmärke.

Kursuse läbimine on mõeldud läbimiseks nii üksi kui ka meeskonnana. Kõik vajalik kursuse läbimiseks on leitav e-õppekeskkonnas Moodle. Sooritades ka kodutööid on võimalik saada selle eest 3 EAP-d. Kursus on soovitatav läbida poole sessiooni või terve sessiooni kaupa, mille ajaline kestus on vastavalt umbes 1h /2h.

Õpiväljundid: Kursuse läbinud osaleja

- Kirjeldab riiklikku noorsootööd ja koguduslikku noortetööd läbi selle eesmärkide, töövormide ning korralduse
- Tunneb noortekultuuri eripära ning mõistab koguduse noortetööd kogukondliku kasvatustöö osana;
- Analüüsib noore arenguetappide seost tema käitumisega, oskab kriisis noort toetada
- Analüüsib ennast noorsootöötaja rollikirjeldusest ja ülesannetest lähtuvalt ning oskab hoida oma vaimulikku ja vaimset tervist

- Seostab kogoduslikku noortetööd koguduse kui tervikuga ning teeb koostööd meeskonna, koguduse teiste liikmete ja kohaliku omavalitsusega
- Rakendab noortetöö planeerimise, teostamise ja hindamise parimaid praktikaid

SIIT TABELIST LEIAD KOGU KURSUSE DETAILSE ÜLEVAATE

KÕNELEJA TO DO LIST:

- ✓ Palun lisa tabelisse veergu “**KÕNELEJA PÕHIPUNKTID**” mõned kesksed mõtted, mille ümber oma osa üles ehitad. See aitab teisi sinu osa mitte dubleerida ning see aitab ka sul näha ja arvestada, mida teised oma osades on mõelnud teha.
- ✓ Palun lisa tabelisse veergu “**Tiitel**”, kellena saame sind kursuse raames tutvustada. See võib olla roll, milles täna kõige rohkem töötad või seoses kogemusega noorsootöö valdkonnas vms.
- ✓ Mõttele läbi, mis **kirjakohad** või mis **tekst** võiks sinu videos olla **kuvatud visuaalina**. Või kui soovid näitlikustada **piltide/joonistega**, siis laadi need üles **SIIA oma konkreetse video kausta!** Lisa sinna ka tekstifail, kus kirjas kirjakohad ja muu tekst, mis võiks olla visuaalina kujutatud. Nõnda teeme ka videomonteerija elu natuke lihtsamaks! ;) Võimalusel lae üles enne salvestust.
- ✓ **Arvesta ettevalmistudes**, et videot vaadatakse nii noortejuhi kui meeskonna perspektiivist.
- ✓ Mõttele sisu luues, kas sul oleks võimalik esitada kuulajale **teema kohane väljakutse?**
- ✓ **Salvestusele** tule kohale mõned minutid varem, et saaksime õigel ajal alustada ning mitte röövida teiste salvestusaega. Hoiu kinni ettenähtud ajalisest piirangust. Pane selga mitte liiga kirjud riided.

KONKREETSE SISU OSA JUHIS:

2.1.2 Rohkem kui programmi juht

Aeg: 15 min

Teema: Juhi vaimuliku elu tähtsus

Sisu suunitlus:

See video asetub kursuse II osas, mis keskendub **noortetöö juhile** ning alaosalale **juhi isiklik perspektiiv**.

Tegemist on koolituse üheksanda osaga, millele on just eelnenud esimene video, mis keskendus piibellikule juhtimisele, mida saaksime võtta eeskujuks mõeldes juhtimise printsiipidele. See konkreetne video keskendub juhi enda vaimuliku elu tervisele ning miks on juhi enda vaimulik täidetud prioriteet ja andes nõu, kuidas praktiliselt seda saavutada.

See video võiks vastata küsimustele:

- Doing vrs being? Kas juht peaks eelkõige keskenduma tegutsemisele või olemisele?
- Millised on juhi kõige olulisemad spirituaalsed praktikad?
- Milliseid tundemärke tähelepanna hindamaks oma vaimuliku elu tervist?

Sisendina   **veel**   **märksõnu,**   **millele**   **mõelda:**

Vaimulikud praktikad:

1.   teenistustel   osalemine
2.   kodugrupp
3.   vaikne   aeg   Jumalaga;

Tundemärid: kiretus, füüsiline väsimus, palve vaakum, "elu on liiga lihtne", "elu on liiga raske", pinnapealne vaimulik elu, konfliktised suhted, hämmingu kadu.

Inspiratsioon saadud D. Fieldsi "Your first two years in youth ministry"

Arvestades, et sellele järgnev osa läheb veel rohkem süvitsi juhi üldise karakteri kasvu ning sabati olulisuse juurde.

Materjale, mille uurimisest veel kasu võiks olla:

- D. Fieldsi "Your first two years in youth ministry"
- D. Fields "Purpose driven youth ministry"
- Mike King "Presence-Centered Youth Ministry"
- Kas oleks veel soovitusi, mida kursuse läbija võiks uurida?

LISA 3 - Kursuse plaan

Tabel on nähtav siin: <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1fZ0Y5QBfiL-J4v14o8tcHaXRUDigOAay9tvRH7a6ynw/edit?usp=sharing>